



EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Plenarhandling

A7-0042/2009

27.10.2009

BETÄNKANDE

om förslaget till rådets förordning om ändring av rådets förordning (EG) nr 539/2001 om fastställande av förteckningen över tredje länder vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredje länder vars medborgare är undantagna från detta krav
(KOM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS))

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

Föredragande: Tanja Fajon

Teckenförklaring

- * Samrådsförfarandet
majoritet av de avgivna rösterna
- **I Samarbetsförfarandet (första behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna
- **II Samarbetsförfarandet (andra behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna den gemensamma ståndpunkten
majoritet av parlamentets samtliga ledamöter för att avvisa eller ändra den gemensamma ståndpunkten
- *** Samtyckesförfarandet
majoritet av parlamentets samtliga ledamöter utom i de fall som avses i artiklarna 105, 107, 161 och 300 i EG-fördraget och artikel 7 i EU-fördraget
- ***I Medbeslutandeförfarandet (första behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna
- ***II Medbeslutandeförfarandet (andra behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna den gemensamma ståndpunkten
majoritet av parlamentets samtliga ledamöter för att avvisa eller ändra den gemensamma ståndpunkten
- ***III Medbeslutandeförfarandet (tredje behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna det gemensamma utkastet

(Angivet förfarande baseras på den rättsliga grund som kommissionen föreslagit.)

Ändringsförslag till lagtexter

Parlamentets ändringar markeras med ***fetkursiv stil***. I samband med ändringsakter ska de delar av en återgiven befintlig rättsakt som inte ändrats av kommissionen, men som parlamentet önskar ändra, markeras med ***fet stil***. Eventuella strykningar ska i sådana fall markeras enligt följande: [...]. *Kursiv stil* används för att uppmärksamma berörda avdelningar på eventuella problem i texten. Kursiveringen används för att markera ord eller textavsnitt som det finns skäl att korrigera innan den slutliga texten produceras (exempelvis om en språkversion innehåller uppenbara fel eller saknar textavsnitt). Dessa förslag underställs berörda avdelningar för godkännande.

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION	5
MOTIVERING.....	12
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR UTRIKESFRÅGOR.....	15
ÄRENDETS GÅNG	22

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION

om förslaget till rådets förordning om ändring av rådets förordning (EG) nr 539/2001 om fastställande av förteckningen över tredje länder vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredje länder vars medborgare är undantagna från detta krav
(KOM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS))

(Samrådsförfarandet)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens förslag (KOM(2009)0366),
 - med beaktande av artiklarna 67 och 62.2 b i i EG-fördraget, i enlighet med vilka rådet har hört parlamentet (C7-0112/2009),
 - med beaktande av artikel 55 i arbetsordningen,
 - med beaktande av betänkandet från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor och yttrandet från utskottet för utrikesfrågor (A7-0042/2009).
1. Europaparlamentet godkänner kommissionens förslag såsom ändrat av parlamentet.
 2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ändra sitt förslag i överensstämmelse härmed, i enlighet med artikel 250.2 i EG-fördraget.
 3. Rådet uppmanas att underrätta Europaparlamentet om rådet har för avsikt att avvika från den text som parlamentet har godkänt.
 4. Rådet uppmanas att på nytt höra Europaparlamentet om rådet har för avsikt att väsentligt ändra kommissionens förslag.
 5. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att delge rådet och kommissionen parlamentets ståndpunkt.

Ändringsförslag 1

Förslag till rådets förordning – ändringsakt Skäl 1

Kommissionens förslag

(1) Förteckningarna över *tredje länder* i bilagorna I och II till förordning (EG) nr 539/2001 av den 15 mars 2001 bör vara, och fortsätta att vara, förenliga med de kriterier som anges i skäl 5 i *denna*

Ändringsförslag

(1) ***Kommissionen inledde den nuvarande dialogen om viseringsliberalisering från regional utgångspunkt och med utsikter till EU-medlemskap, tillsammans med länder på västra Balkan på lika villkor***

förordning. Vissa **tredje länder**, vilkas situation har förändrats vad gäller *dessa kriterier*, bör överföras från en bilaga till den andra.

och utan särbehandling. Förteckningarna över *tredjeländer* i bilagorna I och II till förordning (EG) nr 539/2001 av den 15 mars 2001 bör vara, och fortsätta att vara, förenlig med de kriterier som anges i skäl 5 i *den förordningen*. Vissa **av länderna på västra Balkan (Albanien, Bosnien och Hercegovina, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Montenegro samt Serbien)**, vilkas situation har förändrats vad gäller *de kriterierna*, bör överföras från en bilaga till den andra. **Samma kriterier som fastställts i färdplanerna för viseringsliberalisering bör tillämpas på samtliga berörda länder.**

Ändringsförslag 2

Förslag till rådets förordning – ändringsakt Skäl 1a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(1a) Alla länder på västra Balkan som har uppfyllt kriterierna bör bli upptagna i det viseringsfria systemet från början av 2010. De länder som trots att de gjort stora framsteg inte uppfyller kriterierna till fullo bör ges samma förmån så snart de uppfyller kriterierna i motsvarande färdplaner för viseringsliberalisering.

Ändringsförslag 3

Förslag till rådets förordning – ändringsakt Skäl 2

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(2) Avtal om förenklat utfärdande av viseringar har ingåtts med fem länder i västra Balkan – **Albanien, Bosnien och Hercegovina, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Montenegro samt Serbien** – och trädde i kraft den 1 januari 2008, vilket utgjorde ett första konkret steg på den väg

(2) Avtal om förenklat utfärdande av viseringar har ingåtts med fem länder *på* västra Balkan och trädde i kraft den 1 januari 2008, vilket utgjorde ett första konkret steg på den väg som fastställdes i Thessaloniki-agendan mot ett viseringsfritt system för medborgarna i länderna på

som fastställdes i Thessaloniki-agendan mot ett viseringsfritt system för medborgarna i länderna på västra Balkan. En dialog om viseringsliberalisering inleddes med vart och ett av *dess länder* under 2008 och färdplaner för liberaliseringen har fastställts. Vid sin utvärdering av färdplanerna i maj 2009 bedömde kommissionen att f.d. jugoslaviska republiken Makedonien *har* uppfyllt alla kriterier som anges i dess färdplan. Montenegro och Serbien har uppfyllt merparten av kriterierna i sina respektive färdplaner.

västra Balkan. En dialog om viseringsliberalisering inleddes med vart och ett av *de länderna* under 2008 och färdplaner för liberaliseringen har fastställts. Vid sin utvärdering av färdplanerna i maj 2009 bedömde kommissionen att f.d. jugoslaviska republiken Makedonien *hade* uppfyllt alla kriterier som anges i dess färdplan. Montenegro och Serbien har uppfyllt merparten av kriterierna i sina respektive färdplaner. ***Albanien och Bosnien och Hercegovina har gjort ytterligare framsteg när det gäller merparten av de relevanta kriterierna efter kommissionens utvärdering i maj 2009.***

Motivering

Den första delen är en redaktionell konsekvens av ändringsförslag 1. I den andra delen tillfogas information som saknas om två stater på västra Balkan som omfattades av dialogerna om viseringsliberaliseringen och framför allt av kommissionens utvärdering i maj 2009. Enligt kommissionens utvärdering har båda länderna gjort betydande framsteg, och ytterligare framsteg gjordes mellan maj och september 2009 (vilket inte nämns i kommissionens förslag från juli 2009).

Ändringsförslag 4

Förslag till rådets förordning – ändringsakt Skäl 2a (nytt)

Kommissionen förslag

Ändringsförslag

(2a) För att främja genomförandet av Thessaloniki-agendan och som en del av sin regionala strategi bör kommissionen, inom ramen för sin behörighet och med hänsyn till FN:s säkerhetsråds resolution 1244 (1999), inleda en viseringsdialog med Kosovo i syfte att upprätta en färdplan för viseringslättnader och viseringsliberalisering liknande dem som fastställts för länder på västra Balkan.

Ändringsförslag 5

Förslag till rådets förordning – ändringsakt Skäl 3a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(3a) Med målet att stärka stabiliserings- och associeringsprocessen kommer viseringsfria resor att öka deltagandet i den gemensamma marknaden, som gradvis håller på att upprättas med Albanien, Bosnien och Hercegovina, Montenegro samt f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, och bidra till handel, innovationer och tillväxt.

Motivering

Stabiliserings- och associeringsavtal är för närvarande i kraft med f.d. jugoslaviska republiken Makedonien (sedan den 1 maj 2004) och med Kroatien (sedan den 1 februari 2005). Stabiliserings- och associeringsavtalet med Albanien undertecknades i juni 2006, och interimsavtalet om handel och handelsrelaterade frågor trädde i kraft den 1 december 2006. Stabiliserings- och associeringsavtalet med Albanien trädde i kraft den 1 april 2009. Stabiliserings- och associeringsavtalet och interimsavtalet med Montenegro undertecknades den 15 oktober 2007, och interimsavtalet trädde i kraft den 1 januari 2008. Avtalen med Bosnien och Hercegovina undertecknades den 16 juni 2008, och interimsavtalet trädde i kraft den 1 juli 2008. Med Serbien har det inte undertecknats något avtal ännu, och inget interimsavtal är i kraft.

Ändringsförslag 6

Förslag till förordning – ändringsakt Skäl 4

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(4) Därför bör f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Montenegro och Serbien **[de två sistnämnda uppfyller alla kriterier den dag när denna förordning antas]**, överföras till bilaga II i förordningen (EG) nr 539/2001. **Detta viseringsundantag bör bara** tillämpas på innehavare av biometrisk pass som utfärdats av vart och ett av de **tre** berörda länderna.

(4) Därför bör f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Montenegro och Serbien, **Albanien samt Bosnien och Hercegovina** överföras till bilaga II i förordning (EG) nr 539/2001. **Montenegro och Serbien förväntas uppfylla alla kriterier den dag när denna förordning antas. För Albanien och Bosnien och Hercegovina bör undantaget från viseringskravet träda i kraft efter det att kommissionen gjort bedömningen att vart och ett av länderna**

*uppfyller alla de kriterier som fastställts i den relevanta färdplanen för viseringsliberalisering och efter det att den bedömningen godkänts av rådet. Viseringsundantaget bör tillämpas enbart på innehavare av biometriska pass som utfärdats av vart och ett av de **fem** berörda länderna.*

Motivering

Skälet ändras som en följd av ändringsförslag 5 och 6, där den nuvarande texten till förordning (EG) nr 539/2001 ändras. Viseringsliberaliseringen kommer bara att gälla om alla kriterier är uppfyllda.

Ändringsförslag 7

**Förslag till förordning – ändringsakt
Skäl 4a (nytt)**

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(4a) Kommissionen bör, utan dröjsmål och senast i början av 2010, lägga fram en rapport om de framsteg som Albanien och Bosnien och Hercegovina gjort för att uppfylla alla de kriterier som fastställts i färdplanen.

Ändringsförslag 8

**Förslag till förordning – ändringsakt
Skäl 4b (nytt)**

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(4b) Albanien och Bosnien och Hercegovina har visserligen gjort framsteg med att uppfylla sina respektive kriterier, men de behöriga myndigheterna i Albanien och i Bosnien och Hercegovina bör utan dröjsmål anta de reformer som behövs för att länderna till fullo ska uppfylla sina respektive kriterier.

Ändringsförslag 9

Förslag till förordning – ändringsakt Skäl 4c (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(4c) Kommissionen bör bistå de behöriga myndigheterna i Albanien och i Bosnien och Hercegovina i detta avseende.

Ändringsförslag 10

Förslag till förordning – ändringsakt Skäl 5a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(5a) Processen för viseringsliberalisering bör tjäna som hållpunkt när man definierar förbindelserna med EU:s östra partnerländer.

Motivering

Enligt artikel 7 i den gemensamma förklaringen från toppmötet i Prag om det östliga partnerskapet strävar EU efter en fullständig liberalisering av viseringsbestämmelserna för sina östra partnerländer, förutsatt att de uppfyller de nödvändiga kriterierna.

Ändringsförslag 11

Förslag till rådets förordning – ändringsakt Artikel 1 – led 1 – led -a (nytt) Förordning (EG) nr 539/2001 Bilaga I – del 1

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

***(-a) i del 1 ska hänvisningarna till Albanien och till Bosnien och Hercegovina ersättas med följande:
”Albanien (*)
Bosnien och Hercegovina (*)***

(*) Detta lands namn ska utgå och

överförs från denna bilaga till bilaga II efter det att kommissionen gjort bedömningen att landet i fråga uppfyller alla de kriterier som fastställts i färdplanen för viseringsliberalisering och i enlighet med fördraget.”

Ändringsförslag 12

Förslag till rådets förordning – ändringsakt

Artikel 1 – led 2

Förordning (EG) nr 539/2001

Bilaga II – del 1

Kommissionens förslag

2) I *del II* ska följande hänvisningar införas:

”F.d. jugoslaviska republiken Makedonien (*)

Montenegro (*)

Serbien [med undantag av innehavare av serbiska pass som har utfärdats av det serbiska samordningsdirektoratet (på serbiska: Koordinaciona uprava)](*)

(*) Undantaget från viseringskravet gäller bara innehavare av biometriska pass.”

Ändringsförslag

2) I *bilaga II del I* ska följande hänvisningar införas:

”Albanien ()*

Bosnien och Hercegovina ()*

F.d. jugoslaviska republiken Makedonien (**)

Montenegro (**)

Serbien [med undantag av innehavare av serbiska pass som har utfärdats av det serbiska samordningsdirektoratet (på serbiska: Koordinaciona uprava)](**)

() Detta lands namn ska överföras till denna bilaga från bilaga I efter det att kommissionen gjort bedömningen att landet i fråga uppfyller alla de kriterier som fastställts i färdplanen för viseringsliberalisering och i enlighet med fördraget. Undantaget från viseringskravet gäller bara innehavare av biometriska pass.*

(**) Undantaget från viseringskravet gäller bara innehavare av biometriska pass.”

MOTIVERING

När Jugoslavien föll sönder i början av 1990-talet kunde länderna i det som i dag är EU inte komma överens om en gemensam politik gentemot regionen för att få ett slut på de blodiga krigen. Undan för undan har vi i EU tagit över ansvaret för regionen från USA, som har gått vidare till andra oroshärdar i världen. Vår målsättning är att få till stånd stabilitet och framsteg i regionen, som det är meningen ska komma med i EU. Men när vi talar om "regionen" får vi inte glömma att vi syftar på de människor som lever där. Vi bör också komma ihåg att det i dag, efter delningen av Jugoslavien och de brutala krig som lämnade djupa sår och tvingade hundratusentals att fly från regionen, finns en ny generation som håller på att växa upp i en region som är omgiven av – men avskuren från – ett förenat och välmående EU. De unga människorna på västra Balkan rör sig för det mesta bara inom (och ibland mellan) sina delade länder och kan nästan aldrig resa in i EU. De här ungdomarna vet lika mycket – eller lite – om andra européer som de vet om amerikaner, och deras kunskap kommer mestadels från Internet och tv. Europeiska unionen, som ska bli också deras union, som driver på reformer i deras länders förvaltningar, som vill övertyga dem om att vi alla tillhör samma europeiska familj, är fortfarande abstrakt för dem. Samtidigt som EU är en stark förespråkare för fri rörlighet ser vi att invånarna i regionen har mindre rörelsefrihet i dag än på Jugoslavientiden. Vill vi verkligen hålla dörren stängd för våra nära grannar, länder som har upplevt krig och kämpar mot fattigdom och som gör sitt bästa för att tillmötesgå våra krav? Här handlar det inte om att ge arbets- eller uppehållstillstånd; vi ska besluta om framtida EU-medborgares grundläggande rättigheter att resa till unionen.

EU:s strategi för regionen anges i Thessaloniki-agendan, där befolkningen på västra Balkan garanteras utsikter till EU-medlemskap och viseringsliberaliseringen särskilt framhålls. I början av 2008, fem år efter att Thessaloniki-agendan undertecknades, gjorde det slovenska ordförandeskapet viseringsliberaliseringen till en prioriterad fråga och förhandlingar inleddes. Kommissionens motivering, som bifogas, innehåller förslag till ändringar av förordning (EG) nr 539/2001 och en beskrivning av hur processen gick till. Kommissionen drar slutsatsen att alla de fem stater på västra Balkan som deltar i förhandlingarna har gjort betydande framsteg, men att bara tre av dem kan förvänta sig en liberalisering av viseringsbestämmelserna inom de närmaste månaderna. Bosnien och Albanien har inte uppfyllt kriterierna. Kommissionens tekniska bedömning är visserligen korrekt, men som vi alla vet kan även rent tekniska beslut få mycket stora politiska följder. Dessvärre underskattar kommissionen i sitt förslag risken för ytterligare söndring i regionen – något som kan leda till skada inte bara för det regionala samarbetet, utan också inom staterna själva: det bor ju kroater både i Kroatien och Bosnien, serber i Serbien och Bosnien och albaner i Albanien, Serbien och Makedonien. Om vi bara belönar vissa länder destabiliseras regionen och det politiska och etniska lapptäcket splittras i ännu mindre delar. Jag stöder kommissionens hållning att **vi varken bör sänka de överenskomna kraven eller bestraffa dem som kommit längst bara för att andra hamnat på efterkälken**, men det finns ett tredje alternativ.

I förslaget till betänkande föreslår jag ändringar som gör det möjligt för Albanien och Bosnien att komma i kapp Makedonien, Montenegro och Serbien, utan att för den skull tumma på de krav som fastställts i färdplanen för viseringsliberalisering. **Erbjudandet är mycket enkelt: viseringskraven för vart och ett av de båda länderna hävs omedelbart efter att något av**

dem uppfyller alla de kriterier som fastställts av kommissionen, men utan att förordningen behöver ändras ännu en gång. I och med detta förslag blir ingen stat strandsatt och ingen ytterligare tid går förlorad för ännu en lagstiftningsprocess. Eftersom en sådan fördröjning skulle bli en stor politisk belastning i de båda länderna är det väl värt att försöka hitta en flexibel lagstiftningslösning. Vi skulle då sända en tydlig signal till invånarna i båda länder: vi väntar på er, ni måste bara få era regeringar att arbeta hårt och rätta till sina egna misstag och förseningar, så att de kan visa upp ett lika bra resultat som era grannländer. Och vi ska göra vårt yttersta för att hjälpa er på vägen mot EU, utan att sänka kraven, som är lika för alla.

Kommissionen föredrar att utelämna båda länderna från ”den vita listan” tills de uppfyller kriterierna, då ett nytt förslag till ändring av förordning (EG) nr 539/2001 skulle läggas fram. Denna strategi är mycket teknisk och bekväm för lagstiftaren, men den sinkar Albaniens och Bosniens inträde på den vita listan (i bästa fall med ett år), samtidigt som medborgarna i de övriga tre länderna kommer att kunna resa fritt. Bristen på tidsramar minskar också drivkraften för regeringarna att driva igenom reformer och åtgärda egna missgrepp. Jag behöver väl inte upprepa varningarna om de politiska återverkningarna av denna strategi, liksom hur opsykologisk den skulle vara för inställningen till integrationen i EU bland medborgarna i Bosnien och Albanien. I praktiken skulle den också leda till att en enda nationalitet – bosniakerna (de bosniska muslimerna) – helt och hållet utelämnas ur processen. Låt mig också påminna om att två stater i regionen – Kroatien och mitt eget land, Slovenien – slapp viseringskrav för sina medborgare när de blev självständiga.

Jag vill betona att det inte är något nypåkommet eller orimligt förslag från Europaparlamentet att ett land ska kunna föras upp på den vita listan på särskilda villkor. När förordningen ändrades för tre år sedan¹ tog man med länder som Antigua och Barbuda, Bahamas, Barbados, Mauritius, Saint Kitts och Nevis samt Seychellerna i bilagan med förteckningen över de länder som undantas från viseringskravet, men detta var förenat med villkor. Det vore verkligen olämpligt att inte ge samma chans till Albanien och Bosnien, som är europeiska länder med utsikter till medlemskap i EU. Jag är övertygad om att även Albanien och Bosnien förtjänar att bemötas på ett konstruktivt sätt som kan leda till snabbare viseringsliberalisering, särskilt som liberaliseringen ändå bara beviljas om kommissionens alla krav är uppfyllda.

Den andra stötestenen i betänkandet är Kosovo. Kosovo är den enda del av västra Balkan som är fullständigt utesluten ur processen för viseringsliberalisering. Det finns inte ens några utsikter till förhandlingar. Orsaken är naturligtvis att det råder delade meningar bland medlemsstaterna om huruvida området ska erkännas som en självständig stat. Jag är väl medveten om att problemet är mycket komplicerat politiskt sett, men befolkningen i Kosovo ska inte behöva lida för dessa meningsskiljaktigheter. Därför anser jag att parlamentet bör sätta press på både kommissionen och rådet, så att dessa hittar ett sätt att inleda en process för viseringsliberalisering, samtidigt som Kosovos ställning enligt definitionen i FN:s säkerhetsråds resolution 1244/99 respekteras, liksom de skiljaktiga uppfattningarna bland medlemsstaterna om Kosovos självständighetsförklaring. Detta påverkar inte Kosovos ställning, men det kommer att påskynda nödvändiga strukturreformer.

¹ Rådets förordning (EG) nr 1932/2006 av den 21 december 2006.

Vi i EU måste ta vårt politiska ansvar för att genomföra den här processen. Det handlar om människor i vårt direkta närområde, om kontakter mellan människor och deras livskvalitet, om närmare band och om bättre ekonomiskt samarbete. Om vi verkligen vill integrera alla länder på västra Balkan i EU måste framför allt den yngre generationen få en chans att resa och lära sig mer om övriga Europa. Om dörrarna hålls stängda alltför länge kommer bara nationalismen att stärkas och de etniska klyftorna att vidgas, klyftor som före krigen var praktiskt taget obefintliga.

7.10.2009

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR UTRIKESFRÅGOR

till utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

över förslaget till rådets förordning om ändring av rådets förordning (EG) nr 539/2001 om fastställande av förteckningen över tredje länder vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredje länder vars medborgare är undantagna från detta krav
(KOM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS))

Föredragande: Sarah Ludford

KORTFATTAD MOTIVERING

Europaparlamentet, och i synnerhet utskottet för utrikesfrågor, förespråkar starkt ett avskaffande av viseringssystemet för länderna på västra Balkan. Det nuvarande systemet är ett stort steg tillbaka för de länder som uppstått ur f.d. Jugoslavien, vars medborgare under socialisttiden kunde resa till väst utan visering men som nu, paradoxalt nog, måste söka visering.

På grund av viseringssystemet har invånarna i dessa länder isolerats, och trots att de befinner sig i hjärtat av Europa har de begränsade möjligheter att besöka EU-länderna. Till och med grannländerna är otillgängliga för många, eftersom deras viseringsansökningar avslås på grund av stränga villkor. Detta har förhindrat just de personer som vi skulle vilja se skapa kontakter med sina motsvarigheter i EU, dvs. företrädare för det civila samhället, affärsmän och akademiker, från att göra detta. I synnerhet bland yngre är antalet personer som aldrig haft möjlighet att lämna sitt hemland och upptäcka EU påfallande högt, vilket för med sig en känsla av utanförskap och diskriminering. Det är hög tid att ändra på detta – kunskap om EU möjliggör bättre förståelse och närmare samarbete och är en förutsättning för goda och långvariga relationer. Det är av intresse för såväl länderna på västra Balkan som EU:s medlemsstater att resandet underlättas.

Restriktionerna drabbar vanliga människor men är troligen inte särskilt effektiva för att förhindra den fria rörligheten för några av de grupper som systemet är riktat mot, såsom organiserade brottslingar. Det finns effektivare metoder för att bekämpa organiserad brottslighet, människohandel och smuggling, till exempel kapacitetsuppbyggnad av förvaltningar, ökat regionalt samarbete mellan polis och domarkår, skärpt gränsövervakning

samt bättre utbildad och högre avlönad personal. De första stegen mot sådana åtgärder har redan tagits och har börjat ge synbara resultat i regionen.

Utskottet för utrikesfrågor har konsekvent efterfrågat ett avskaffande av viseringskravet. Kommissionens förslag är därför ett välkommet steg i rätt riktning. De länder som har lämnats utanför det viseringsfria systemet bör dock ges möjlighet att ansluta sig till detta så snart de är redo. Vi får inte riskera att dessa länder blir allt mer isolerade, samtidigt som deras grannar kan resa obehindrat till EU. Självklart måste de uppfylla alla krav, och de har fortfarande en del arbete framför sig. Kommissionen bör dock redan nu erbjuda denna möjlighet, som länderna skulle kunna dra nytta av så snart de uppfyller kriterierna i färdplanen, utan de fördröjningar som EU:s beslutsprocess medför.

Albanien och Bosnien och Hercegovina bör följaktligen kunna ingå i det viseringsfria systemet omedelbart efter att kommissionen har gjort bedömningen att de uppfyller kriterierna i färdplanen för viseringsliberalisering. Kosovo bör inte uteslutas från den process som de andra länderna på västra Balkan får delta i, och kommissionen bör omedelbart inleda en viseringsdialog och upprätta en färdplan för viseringsliberalisering.

ÄNDRINGSFÖRSLAG

Utskottet för utrikesfrågor uppmanar utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor att som ansvarigt utskott infoga följande ändringsförslag i sitt betänkande:

Ändringsförslag 1

Förslag till förordning – ändringsakt Skäl 3

Kommissionens förslag

(3) Ett särskilt samordningsdirektorat i Belgrad kommer att ansvara för mottagandet av passansökningar och utfärdandet av pass från personer bosatta i Kosovo enligt definitionen i FN:s säkerhetsråds resolution 1244/99 och personer vars intyg om medborgarskap har utfärdats för Kosovo enligt definitionen i FN:s säkerhetsråds resolution 1244/99. Mot bakgrund av säkerhetsfrågor, särskilt om en möjlig olaglig invandring, undantas innehavarna av serbiska pass utfärdade av detta samordningsdirektorat (på serbiska: Koordinaciona uprava) från det viseringsfria systemet för Serbien.

Ändringsförslag

(3) Ett särskilt samordningsdirektorat i Belgrad kommer att ansvara för mottagandet av passansökningar och utfärdandet av pass från personer bosatta i Kosovo enligt definitionen i FN:s säkerhetsråds resolution 1244/99 och personer vars intyg om medborgarskap har utfärdats för Kosovo enligt definitionen i FN:s säkerhetsråds resolution 1244/99. Mot bakgrund av säkerhetsfrågor, särskilt om en möjlig olaglig invandring, undantas innehavarna av serbiska pass utfärdade av detta samordningsdirektorat (på serbiska: Koordinaciona uprava) från det viseringsfria systemet för Serbien. ***Med tanke på att gränsen mellan Serbien och***

Kosovo betraktas som en rent administrativ gräns av myndigheterna i Belgrad, vilket skulle kunna göra gränskontrollerna mellan staterna mindre effektiva, bör kommissionen kräva att Serbiens regering genomför samma åtgärder och kontroller vid denna gräns som den gör vid alla de andra internationellt erkända gränserna.

Motivering

Serbiens inrikesminister och Eulex Kosovo undertecknade i augusti ett protokoll om polissamarbete som kommissionen hade begärt för att Serbien skulle beviljas ett viseringsundantag. Förhandlingarna om tullavtalet har ännu inte ägt rum. Oavsett Kosovos ställning bör Serbien tillämpa samma standardkontroller vid gränsen mot Kosovo som landet gör vid alla andra internationellt erkända gränser.

Ändringsförslag 2

Förslag till förordning – ändringsakt
Skäl 3a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(3a) För att främja genomförandet av Thessaloniki-agendan bör kommissionen inleda en viseringsdialog med Kosovo för att upprätta en färdplan för viseringsliberalisering, liknande dem som fastställts för andra länder på västra Balkan. Detta bör inte påverka medlemsstaternas befogenheter när det gäller erkännandet av Kosovo som självständig stat.

Ändringsförslag 3

Förslag till förordning – ändringsakt
Skäl 3b (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(3b) För att även stärka stabiliserings- och associeringsprocessen kommer viseringsfria resor att förbättra deltagandet i den gemensamma marknad

som gradvis håller på att upprättas med Albanien, Bosnien och Hercegovina, Montenegro samt f.d. jugoslaviska republiken Makedonien och därmed bidra till handel, innovationer och tillväxt.

Motivering

Stabiliserings- och associeringsavtal är för närvarande i kraft med f.d. jugoslaviska republiken Makedonien (sedan den 1 maj 2004) och med Kroatien (sedan den 1 februari 2005). Stabiliserings- och associeringsavtalet med Albanien undertecknades i juni 2006 och interimsavtalet om handel och handelsrelaterade frågor trädde i kraft den 1 december 2006. Stabiliserings- och associeringsavtalet och interimsavtalet med Montenegro undertecknades den 15 oktober 2007, och interimsavtalet trädde i kraft den 1 januari 2008. Avtalen med Bosnien och Hercegovina undertecknades den 16 juni 2008, och interimsavtalet trädde i kraft den 1 juli 2008. Med Serbien har det inte undertecknats något avtal ännu, och inget interimsavtal är i kraft.

Ändringsförslag 4

Förslag till förordning – ändringsakt Skäl 4

Kommissionens förslag

(4) Därför bör f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Montenegro **och** Serbien *[de två sistnämnda uppfyller alla kriterier den dag när denna förordning antas]*, överföras till bilaga II i förordningen (EG) nr 539/2001. Detta viseringsundantag bör bara tillämpas på innehavare av biometriska pass som utfärdats av vart och ett av de **tre** berörda länderna.

Ändringsförslag

(4) Därför bör f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Montenegro, Serbien, **Albanien och Bosnien och Hercegovina** överföras till bilaga II i förordning (EG) nr 539/2001. **Villkoret för Montenegro och Serbien är att de uppfyller samtliga kriterier den dag när denna förordning antas och för Albanien och Bosnien och Hercegovina att undantaget från viseringskravet börjar tillämpas omedelbart efter det att kommissionen gjort bedömningen att båda länderna uppfyller alla de kriterier som fastställts i färdplanen för viseringsliberalisering och ett meddelande om utvärderingen offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning. Kommissionens utvärdering bör göras månadsvis och översändas till Europaparlamentet och rådet samt de berörda länderna.** Detta viseringsundantag bör bara tillämpas på innehavare av

biometriska pass som utfärdats av vart och ett av de *fem* berörda länderna.

Ändringsförslag 5

Förslag till förordning – ändringsakt

Artikel 1 – led 1 – led -a (nytt)

Förordning (EG) nr 539/2001

Bilaga I – Del 1

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(-a) i del 1 ska hänvisningen till Albanien och Bosnien och Hercegovina ändras enligt följande:

”Albanien (*)

Bosnien och Hercegovina (*)

(*) Detta lands namn ska utgå från denna bilaga omedelbart efter det att kommissionen gjort bedömningen att landet i fråga uppfyller alla de kriterier som fastställts i färdplanen för viseringsliberalisering och ett meddelande om utvärderingen offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning.”

Ändringsförslag 6

Förslag till förordning – ändringsakt

Artikel 1 – led 2

Förordning (EG) nr 539/2001

Bilaga II – Del 1

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

2) I *del II* ska följande hänvisningar införas:

2) I *bilaga II del 1* ska följande hänvisningar införas:

”Albanien (*) (**)

Bosnien och Hercegovina (*) (**)

”F.d. jugoslaviska republiken Makedonien (*)

F.d. jugoslaviska republiken Makedonien (**)

Montenegro (*)

Serbien [med undantag av innehavare av serbiska pass som har utfärdats av det serbiska samordningsdirektoratet (på serbiska: Koordinaciona uprava)](*)

(*) Undantaget från viseringskravet gäller bara innehavare av biometriska pass ”.

Montenegro (**)

Serbien [med undantag av innehavare av serbiska pass som har utfärdats av det serbiska samordningsdirektoratet (på serbiska: Koordinaciona uprava)](**)

(*) Undantaget från viseringskravet ska börja tillämpas omedelbart efter det att kommissionen gjort bedömningen att landet i fråga uppfyller alla de kriterier som fastställts i färdplanen för viseringsliberalisering och ett meddelande om utvärderingen offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning.

(**) Undantaget från viseringskravet gäller bara innehavare av biometriska pass. ”

ÄRENDETS GÅNG

Titel	Förteckningen över tredjeländer vars medborgare omfattas av eller är undantagna från viseringskrav när de passerar medlemsstaternas yttre gränser
Referensnummer	KOM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS)
Ansvarigt utskott	LIBE
Yttrande Tillkännagivande i kammaren	AFET 14.9.2009
Föredragande av yttrande Utnämning	Sarah Ludford 16.9.2009
Behandling i utskott	29.9.2009 6.10.2009
Antagande	6.10.2009
Slutomröstning: resultat	+: 53 -: 8 0: 7
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Pino Arlacchi, Frieda Brepoels, Elmar Brok, Arnaud Danjean, Michael Gahler, Andrzej Grzyb, Takis Hadjigeorgiou, Heidi Hautala, Anna Ibrisagic, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Barry Madlener, Mario Mauro, Willy Meyer, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, Andreas Mölzer, María Paloma Muñoz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Ioan Mircea Pașcu, Vincent Peillon, Mirosław Piotrowski, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, Fiorello Provera, Jacek Saryusz-Wolski, Adrian Severin, Marek Siwiec, Ernst Strasser, Hannes Swoboda, Zoran Thaler, Inese Vaidere, Johannes Cornelis van Baalen, Kristian Vigenin, Graham Watson, Boris Zala
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Elena Băsescu, Emine Bozkurt, Nikolaos Chountis, Marije Cornelissen, Véronique De Keyser, Göran Färm, Lorenzo Fontana, Liisa Jaakonsaari, Elisabeth Jeggle, Sarah Ludford, Nadezhda Mihaylova, Doris Pack, Vittorio Prodi, Teresa Riera Madurell, Marietje Schaake, Indrek Tarand, Traian Ungureanu, Janusz Władysław Zemke
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 187.2)	Michel Dantin, Tanja Fajon, Georgios Stavrakakis, Manfred Weber

ÄRENDETS GÅNG

Titel	Förteckningen över tredjeländer vars medborgare omfattas av eller är undantagna från viseringskrav när de passerar medlemsstaternas yttre gränser		
Referensnummer	KOM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS)		
Begäran om samråd med parlamentet	31.7.2009		
Ansvarigt utskott Tillkännagivande i kammaren	LIBE 14.9.2009		
Rådgivande utskott Tillkännagivande i kammaren	AFET 14.9.2009		
Föredragande Utnämning	Tanja Fajon 2.9.2009		
Behandling i utskott	30.9.2009	6.10.2009	19.10.2009
Antagande	19.10.2009		
Slutomröstning: resultat	+: 45 -: 2 0: 2		
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Jan Philipp Albrecht, Vilija Blinkevičiūtė, Louis Bontes, Rita Borsellino, Emine Bozkurt, Simon Busuttil, Rosario Crocetta, Cornelis de Jong, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, Monika Flašíková Beňová, Hélène Flautre, Kinga Göncz, Sylvie Guillaume, Ágnes Hankiss, Jeanine Hennis-Plasschaert, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Timothy Kirkhope, Juan Fernando López Aguilar, Sarah Ludford, Monica Luisa Macovei, Clemente Mastella, Nuno Melo, Louis Michel, Claude Moraes, Antigoni Papadopoulou, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Renate Sommer, Rui Tavares, Wim van de Camp, Axel Voss		
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Elena Oana Antonescu, Andrew Henry William Brons, Anna Maria Corazza Bildt, Ioan Enciu, Monika Hohlmeier, Stanimir Ilchev, Franziska Keller, Petru Constantin Luhan, Antonio Masip Hidalgo, Mariya Nedelcheva, Michèle Striffler, Cecilia Wikström		
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 187.2)	Ioannis Tsoukalas		
Ingivande	23.10.2009		